

Województwo bielskie - wyciąg - KAW 1982
- Robert Lanel -

Jaworze

Wieś istniała co najmniej od XIII w. W 1795 r. przeszła na własność hr. Arnolda Saint-Genois, którego rodzina władała Jaworzem do 1906 r. Najtrwalszym dziełem hrabiego okazał się zbudowany pod koniec XVIII w. pałac, w którym mieści się obecnie Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy. Na zespół pałacowy składają się także dwie murowane oficyny, budynek przybramny oraz park, w którym uwagę zwiedzających zwracają m. in. sędziwe lipy, graby i tulipanowce.

Wnuk hr. Arnolda - Maurycy Saint-Genois przystąpił do przekształcenia Jaworza w nowoczesny kurort. W 1862 r. zbudował dom kuracjiny, powstał także basen kąpielowy, restauracja i inne urządzenia. Początkowo leczono żętycą, następnie borowiną, której pokłady odkryto u stóp Palenicy. Garzącym propagatorem uzdrowiskowych walorów Jaworza był Wincenty Pol. Leczyli się tu także, wypoczywali i pracowali m. in. Maria Konopnicka, Maria Dąbrowska, Jan Parandowski, Karol Szajnocha i Adolf Pawiński.

Spośród innych zabytków warto zwrócić uwagę na budynek dawnej szkoły z końca XVIII w. oraz na kościoły - ewangelicki z 1782 r. i katolicki z 1802 r. W miejscowej szkole podstawowej urządzono muzeum oceanograficzne, w którym znajdują się spreparowane okazy flory morskiej. Połączenia autobusowe z Bielskiem-Białą, z Cieszynem i Skoczowem.

*Jeżeli myślisz o
kamek w 1793 r.
to nie może stać się
właścicielem dopiero
w 1795 r. ?*

INFORMACJE PRAKTYCZNE

Ekspozytura WPT BESKIDY, Jaworze 82, tel. 142, Bielsko-Biała 7 21 42.

Noclegi: Schronisko na *Blatni* Białym, Jaworze, skr. poczt. 4, tel. Brenna 84.

Restauracja POD GRUSZĄ, Jaworze Dolne, tel. 216. *Restauracja po Górnym, (Prata Górnym) w nie Górnym*
Bary: NA ROZDROŻU, Jasienica, kat. III, tel. 7 22 71. POD BLATNIA, Jaworze Górne, tel. 14. UNIWERSALNY, Jasienica 319, tel. 71.

Basen kąpielowy, Jaworze Górne 40, tel. 57.

Wyciąg zacierowy na *Blatni* Białym, dług. 350 m.